

สถานการณ์โรคไข้กาฬหลังแอ่นในประเทศไทย

ตั้งแต่เดือนมกราคม - วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยจากบัตรรายงาน 506 จำนวน 13 ราย เสียชีวิต 2 ราย โดยพบผู้ป่วยเดือนมกราคม จำนวน 5 ราย กุมภาพันธ์ จำนวน 2 ราย มีนาคม จำนวน 4 ราย เมษายน จำนวน 2 ราย สำหรับเดือนพฤษภาคมยังไม่มีรายงานผู้ป่วย เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พ.ศ. 2547 พบว่า ปีนี้มีจำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าในช่วงเวลาเดียวกัน

จังหวัดที่ได้รับรายงาน ภาคเหนือ จำนวน 6 ราย ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ (1 ราย) ตาก (4 ราย) และ อุดรดิตต์ (1 ราย), ภาคกลาง จำนวน 5 ราย ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี (1 ราย) ราชบุรี (2 ราย) ชลบุรี (1 ราย) และ กรุงเทพมหานคร (1 ราย), ภาคใต้ จำนวน 2 ราย ได้แก่ จังหวัดกระบี่ (1 ราย) และตรัง (1 ราย)

กล่าวได้ว่าขณะนี้ยังไม่พบการเกิดโรคสูงผิดปกติ อย่างไรก็ตามเมื่อพบผู้ป่วยด้วยโรคไข้กาฬหลังแอ่นทุกราย ขอให้ทำการสอบสวนหาสาเหตุการเกิดโรค พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างส่งตรวจ ได้แก่ น้ำไขสันหลัง Nasopharyngeal swab เพื่อยืนยันเชื้อที่เป็นสาเหตุ

เอกสารอ้างอิง

1. ProMed-mail post. Meningococcal disease – India (New delhi) (06): spread 12 May 2005. Available from: <http://www.promedmail.org/>

2. Meningococcal disease in India 9 May 2005. Available from: <http://www.who.int>

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกประเทศไทย

ข้อมูล ณ วันที่ 28 พฤษภาคม 2548 : สัปดาห์ที่ 21

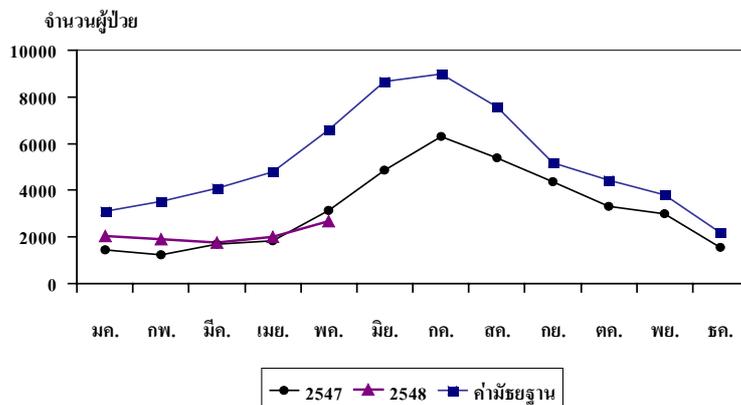
สถานการณ์โรค/ภัย ที่สำคัญ

รายงานโดย นางสาวกนกทิพย์ ทิพย์รัตน์
กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักระบาดวิทยา

สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

■ มีผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกสะสมตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม – 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 รวมทั้งสิ้น 10,390 ราย อัตราป่วย 16.77 ต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่แล้ว(สัปดาห์ที่ 20) 1,407 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.7 หรือเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์เดียวกันของปีที่แล้ว(ปี 2547) 3,757 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.6 โดยภาพรวมในระดับประเทศ อัตราป่วยในเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ลดลงจากเดือนมกราคมเล็กน้อย แล้วเริ่มมีอัตราป่วยสูงขึ้นในเดือนเมษายนและพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังจะเข้าสู่ฤดูฝน แนวโน้มจำนวนผู้ป่วยจะสูงขึ้นและจะมีมากกว่าปี 2547 (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก DF+DHF+DSS จำแนกรายเดือน ประเทศไทย พ.ศ. 2547, 2548, ค่ามัธยฐาน 5ปีย้อนหลัง (พ.ศ.2543-2547)

■ พบผู้เสียชีวิต 16 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.15 จากจังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก นนทบุรี สระบุรี เพชรบุรี ระยอง หนองคาย ศรีสะเกษ และนครศรีธรรมราช จังหวัดละ 1 ราย ตราด 2 ราย และ กรุงเทพมหานคร 4 ราย จำนวนผู้เสียชีวิตไม่เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่แล้ว(สัปดาห์ที่ 20) แต่เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์เดียวกันของปีที่แล้ว(ปี 2547) 7 ราย คิดเป็น 2.3 เท่าของปีที่แล้ว ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี (ร้อยละ 75) อายุมากกว่า 25 ปี (ร้อยละ 25) เพศชาย 6 ราย เพศหญิง 10 ราย ได้รับการวินิจฉัยเป็น DHF ร้อยละ 45.5 และ DSS ร้อยละ 54.5

■ ภาคใต้มีอัตราป่วยสะสมสูงสุด รองลงมาคือภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ภาคใต้ มีจำนวนผู้ป่วย 2,075 ราย อัตราป่วย 24.61 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ 0.05

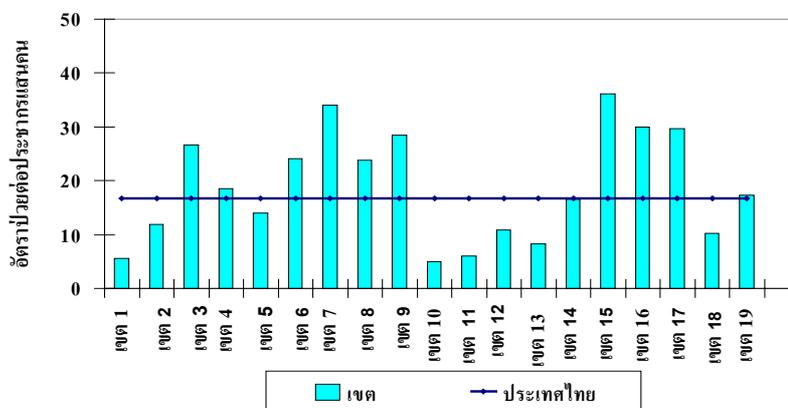
ภาคกลาง มีจำนวนผู้ป่วย 4,849 ราย อัตราป่วย 23.73 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 10 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.21

ภาคเหนือ มีจำนวนผู้ป่วย 1,446 ราย อัตราป่วย 12.21 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 3 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.21

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนผู้ป่วย 2,020 ราย อัตราป่วย 9.50 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.10

■ เขตที่มีอัตราป่วยสะสมสูงสุดคือเขต 15 ต่ำสุดคือเขต 10 เรียงลำดับอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน จากมากไปน้อย ได้ดังนี้ เขต15 (36.18), เขต 7 (33.98), เขต 16 (29.98), เขต 17 (29.69), เขต 9 (28.47), เขต 3 (26.73) เขต 6 (24.09), เขต 8 (23.74), เขต 4 (18.57), เขต 19 (17.36), เขต 14 (16.63), เขต 5 (14.0), เขต 2 (11.83), เขต 12 (10.78), เขต 18 (10.2), เขต 13 (8.29), เขต11(6.07), เขต 1(5.6) และเขต10 (4.97) มี 9 เขตที่มีอัตราป่วยสูงกว่าอัตราป่วยของประเทศ (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนของโรคไข้เลือดออก DF+DHF+DSS จำแนกรายเขต และประเทศไทย พ.ศ. 2548 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2548)

■ เขตที่มีผู้เสียชีวิต ได้แก่เขต 1 จำนวน 1 ราย จังหวัดเชียงใหม่, เขต 2 2 ราย จังหวัดเพชรบูรณ์และ พิษณุโลก, เขต 4 1 ราย จังหวัดนนทบุรี, เขต 5 1 ราย จังหวัดสระบุรี, เขต 7 1 รายจังหวัดเพชรบุรี, เขต 9 3 ราย จังหวัดระยอง 1 ราย ตราด 2 ราย, เขต 10 1 ราย จังหวัดหนองคาย, เขต 14 1 ราย จังหวัดศรีสะเกษ, เขต 16 1 รายจังหวัดนครศรีธรรมราช และกรุงเทพมหานคร 4 ราย

■ จังหวัดที่มีอัตราป่วยสะสมสูงส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดในภาคกลางและภาคใต้ ส่วนจังหวัดที่มีอัตราป่วย เฉพาะเดือนพฤษภาคมสูง ส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดในภาคกลาง เมื่อจัดเรียงจังหวัดที่มีอัตราป่วยสะสมสูงสุด 10 อันดับแรก และจังหวัดที่มีอัตราป่วยเฉพาะเดือนพฤษภาคมสูงสุด 10 อันดับแรก จะเห็นว่า มีบางจังหวัดที่มีอัตราป่วย สะสมสูง เช่น ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช แต่กลับมีอัตราป่วยเฉพาะเดือนพฤษภาคมต่ำและ ไม่จัดอยู่ใน 10 อันดับแรก (อัตราป่วย 4.28, 1.05, 3.74 และ 5.09 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จังหวัดที่มีอัตราป่วยสะสมสูงสุด 10 อันดับแรก และจังหวัดที่มีอัตราป่วยเฉพาะเดือนพฤษภาคมสูงสุด 10 อันดับแรก

จังหวัดที่มีอัตราป่วยสะสมสูงสุด 10 อันดับแรก (อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน)	จังหวัดที่มีอัตราป่วยเฉพาะเดือนพฤษภาคมสูงสุด 10 อันดับแรก (อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน)
ระยอง (65.82)	ระยอง (23.53)
ระนอง (44.22)	ประจวบคีรีขันธ์ (19.7)
ประจวบคีรีขันธ์ (42.74)	ตราด (18.22)
เพชรบุรี (38.14)	อุทัยธานี (14.14)
ตราด (36.25)	จันทบุรี (14.07)
ชุมพร (35.59)	กระบี่ (10.93)
สุราษฎร์ธานี (34.96)	ศรีสะเกษ (10.71)
จันทบุรี (34.62)	เพชรบุรี (9.53)
นครศรีธรรมราช (34.06)	สตูล (9.13)
กระบี่ (33.53)	แม่ฮ่องสอน (8.39)

■ สถานการณ์รายจังหวัด พบว่าประมาณร้อยละ 57 ของจังหวัดทั้งหมด มีแนวโน้มของการเกิดโรคสูงขึ้น และมีจังหวัดที่ควรให้ความสนใจ เนื่องจาก 1) มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน(พ.ศ. 2543 - 2547) ในช่วงเวลาเดียวกัน 2) มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่า ในช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2547 แต่ยังไม่มากกว่าค่ามัธยฐาน และกำลังจะเข้าใกล้ค่ามัธยฐาน (พ.ศ. 2543 - 2547) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จังหวัดที่มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน(พ.ศ. 2543-2547)ในช่วงเวลาเดียวกัน และจังหวัดที่มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่า ในช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2547 แต่ยังไม่มากกว่าค่ามัธยฐาน(พ.ศ. 2543-2547)

เขต	มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน (พ.ศ. 2543-2547) ในช่วงเวลาเดียวกัน	มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่า ในช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2547 แต่ยังไม่มากกว่าค่ามัธยฐาน(พ.ศ. 2543-2547)
1	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน	-
2	เพชรบูรณ์	-
3	พิจิตร อุทัยธานี	นครสวรรค์
4	อ่างทอง	-
5	-	ชัยนาท สระบุรี
6	-	-
7	-	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
8	-	ฉะเชิงเทรา
9	ตราด	จันทบุรี ระยอง
10	-	-
11	มุกดาหาร	-
12	-	ร้อยเอ็ด
13	-	ชัยภูมิ
14	-	อำนาจเจริญ
15	-	-
16	พัทลุง	นครศรีธรรมราช
17	กระบี่	-
18	-	-
19	สตูล	-
รวม	11 จังหวัด	12 จังหวัด

■ การกระจายตามกลุ่มอายุ ส่วนมากยังอยู่ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี พบในกลุ่มอายุ 5 – 9 ปี มากที่สุด อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน 81.194 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 10 – 14 ปี (34.31), 0 – 4 ปี (14.11) และ 15 ปีขึ้นไป (2.30) ตามลำดับ

■ ในปี พ.ศ. 2548 ข้อมูลจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 พบ Dengue serotype ทั้ง 4 serotypes เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ serotype 4, 1, 2 และ 3 (สัดส่วนร้อยละ 41.3, 40.5, 17.4 และ 0.8 ตามลำดับ) จำแนกตามสถานที่ที่ส่งตัวอย่างตรวจ พบ Dengue serotype ดังนี้

ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง ไม่ได้ส่งตัวอย่างตรวจ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา พบ serotype 1 และ 4 สัดส่วนร้อยละ 50 และ 50 ไม่พบ serotype 2 และ 3

ภาคกลาง จังหวัดปทุมธานี พบ serotype 1 และ 4 สัดส่วนร้อยละ 82.1 และ 17.9 ตามลำดับ ไม่พบ serotype 2 และ 3, กรุงเทพมหานคร พบ serotype 1, 2 และ 3 สัดส่วนร้อยละ 62.5, 25.0 และ 12.5 ตามลำดับ ไม่พบ serotype 4, จังหวัดราชบุรี พบ serotype 4, 1 และ 2 สัดส่วนร้อยละ 66.7, 22.2 และ 11.1 ตามลำดับ ไม่พบ serotype 3 (ภาพรวมของภาคกลาง พบ serotype 4, 1, 2 และ 3 (สัดส่วนร้อยละ 45.6, 44.4, 8.9 และ 1.1 ตามลำดับ)

ภาคใต้ จังหวัดสงขลา พบ serotype 2 และ 1 เท่ากับ 4 สัดส่วนร้อยละ 56.6, 21.7 และ 21.7 ตามลำดับ ไม่พบ serotype 3

สรุปสถานการณ์โรคไข้เลือดออกโดยรวม ณ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 แนวโน้มการเกิดโรคเริ่มสูงขึ้นเมื่อช่วงต้นปีภาคใต้และภาคกลางเป็นพื้นที่ที่พบผู้ป่วยกระจายอยู่มากในหลายจังหวัด แต่ในขณะนี้เริ่มพบผู้ป่วยกระจายในจังหวัดภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากขึ้น พบว่าร้อยละ 28 และ 30 ของจังหวัดในภาคใต้และภาคกลาง ตามลำดับ มีแนวโน้มการเกิดโรคสูงขึ้น ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือพบร้อยละ 63 และ 47 ของจังหวัดในภาคดังกล่าวตามลำดับ มีแนวโน้มการเกิดโรคสูงขึ้น

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE

ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา และกลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังเร่งด่วนตามวันรับรักษา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ, ประเทศไทย, สัปดาห์ที่ 21 พ.ศ. 2548 (22 - 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2548)

TABLE 1 REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY DATE OF TREATMENT COMPARED TO PREVIOUS YEAR, THAILAND, WEEK 21st 2005, (May 22 - 28, 2005)

DISEASES	THIS WEEK			CUMULATIVE		
	2005	2004	MEDIAN (2000-2004)	2005	2004	MEDIAN (2000-2004)
DIPHTHERIA	0	1	0	0	4	4
PERTUSSIS	0	0	0	17	12	12
TETANUS NEONATORUM	0	0	0	0	3	3
MEASLES	12	65	65	1421	1912	2420
MENIN.MENINGITIS	0	0	1	11	11	16
ENCEPHALITIS	1	2	13	10	73	139
ACUTE FLACCID PARALYSIS: AFP	4	5	5	114	77	88
CHOLERA***	1	65	7	9	1781	286
HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE*	25	-	-	427	-	-
DYSENTERY	41	549	712	5468	10188	13072
PNEUMONIA (ADMITTED)**	327	988	988	29504	29896	28557
INFLUENZA	74	325	631	6546	8270	11929
SEVERE AEFI	0	0	0	2	2	0
LEPTOSPIROSIS	10	46	71	491	600	1058
ANTHRAX	0	0	0	0	0	0
RABIES	0	0	0	5	9	14

Remark: * เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2002 ** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2004 *** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อ เดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 2004
 ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัช กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักงานระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ “0” = NO CASE “-” = NO REPORT RECEIVED
 หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงไม่ควรนำไปอ้างอิงทางวิชาการ